

**IZDAJA
OBČINSKA
KONFERENCA
SZDL LENART**

Tiskano 4400 izvodov, po mnenju republiškega komiteja za informiranje št. 421-1/7 oproščeno plačevanja temeljnega prometnega davka od proizvodov.

Domače
NOVICE
LETO 2 ŠT. 5 DECEMBER 1985 **LENART**

Ureja uredniški odbor:
Edvard Pukšič, Janez Kurbus, Jože Štravs, Irina Turin, Ivo Štrakl in Marjan Hanl.
Glavni urednik: Marjan Toš
Odgovorni urednik: Leopold Hameršak
Lektorici: Cveta Jurišič in Marija Šauperl
Fotografije: Dora Gjerkeš

RAZMIŠLJANJA OB VSTOPU V NOVO LETO 1986

Ko razmišljamo o novoletnih praznikih, smo polni zanosa in radostnih razpoloženj. Mikajo nas trenutki silvestrske noči, ki razvnamejo človeške želje, hrepenenje in upanje. Toda bodimo tudi stvarni. Pretehtajmo prehojeno pot in razmislimo o nalogah našega jutri.

Mnoga vprašanja se nam porajajo. Koliko smo postali razvitejši, koliko produktivnih delovnih mest smo pridobili, koliko nujnih objektov je zrastle v krajevnih skupnostih?

Tudi o delavskem značaju naše družbe razmišljamo. Kakšen je položaj delavcev v neposredni proizvodnji, tistih, ki jih je v proizvod-

nji največ in ki ne prejemajo rožnatih osebnih dohodkov? Se je njihova samoupravna moč v tem letu okrepila? So pogosti družbeni pozivi za povečano storilnost in odvisnost osebnih dohodkov od delovnih rezultatov rodili ustrezne sadove?

Priznati moram, da je težko opredeliti stališča, ki bi dala celovite odgovore na ta vprašanja. Prepričan pa sem, da težave, ki jih preživlja naša širša družba, niso tako globoke, da jih z delavnostjo in enotnimi razvojnimi hotenji ne bi premostili. Leto 1986 mora biti zato resnično prelomno v doslednosti izvajanja dogovorjene razvojne politike. Okrepiti se mora

znanje, sposobnost in vztrajnost pri delu ter odmerjenost v porabi.

Leto bo torej delovno, dostikrat tudi trdo. Bo pa tudi lepo, prijetno, če bomo znali prisluhni v sebi človeški širini, solidarnosti in skrbi za sočloveka, ki je naše pomoči potreben. Lepo bo, če bomo solidarnost, ki jo izpričujemo z občinskimi samoprispevkami, kronali s pričetkom obnove in dozidave osnovne šole v Cerkevniku, če bomo na temelju slovenske politike pospeševanja skladnejšega regionalnega razvoja pričeli graditi ali širiti kakšen pomemben industrijski obrat, če bomo skladno z dogovorom o skupnih planskih elementih na območju Podravske regije

začeli uresničevati gradnjo sadne hladilnice ter širitev telefonskega omrežja v občini. Omenil sem le nekaj značilnih nalog iz družbenega načrta za prihodnje leto. Načrtujemo pa kajpak še veliko nalog, ki so vsaka po svoje pomembne za naš hitrejši in skladnejši razvoj.

Vsem občanom izrekam najlepše želje za srečno leto 1986. Naj bo sončno, kot ga vsi želimo, a četudi bo tu in tam nekoliko oblačno, bo toliko lepše, kolikor bolj bomo znali ceniti življenje, ki ga živimo samo enkrat, zato ga živimo s srcem, razum pa uporabljajmo zato, da bi bil utrip srca bogatejši.

Edo Zorko

***Delovnim ljudem in občanom Lenarta želimo
srečno in uspešno novo leto 1986***

Skupščina občine, DPO, uredništvo Domačih novic

ŠE VEDNO USPEŠNI

Gospodarske organizacije združene dela v občini Lenart so v splošnih razmerah gospodarjenja v obdobju januar-september 1985 poslovale v poprečju dokaj ugodno. Predvsem gre za ugodno dinamiko industrijske proizvodnje in konvertibilnega izvoza, medtem ko se je tempo rasti finančnih rezultatov v primerjavi s prvim polletjem letos nekoliko upočasnilo. Proizvodnja v industriji še nadalje dosega dobre rezultate, tako da je rast fizičnega obsega industrijske proizvodnje precej višja od načrtovane celotne. V prvih desetih mesecih letos je namreč kar za 32,5% večja kot v enakem obdobju lani, hkrati pa je tudi za 27,5% večja od lanskega poprečja. Najugodnejša rast je bila dosežena v kovinsko-predelovalni dejavnosti in proizvodnji prometnih sredstev (TOZD Klemos-Küster), proizvodnja pa se zelo povečuje tudi v obratu PEKA za proizvodnjo vrhnjih delov čevljev v Benediktu. Obsega proizvodnje iz obdobja prvih desetih mesecev 1984. leta niso dosegli v proizvodnji končnih lesenih izdelkov (TOZD Tovarna pohištva Lenart) in zgotovljenih tekstilnih izdelkov (TOZD Športna in lahka konfekcija Lenart). Izvozno-uvozni rezultati so v letošnjem letu zelo dobri. Vrednost konvertibilnega izvoza blaga je v prvih desetih mesecih letos presegla lanskega leta v enakem obdobju za 45%, vrednost uvoza blaga pa je manjša za skoraj 28%. Ob takšnih gibanjih je razmerje med uvozom in izvozom zelo ugodno; stopnja pokritja konvertibilnega uvoza z izvozom je 348,4%. TOZD Proizvodnja ogrevalnih elementov Lenart je dosegla 41,4% vsega konvertibilnega izvoza.

Dosežene rasti finančnih rezultatov so tudi v obdobju januar-september v pretežni meri posledica višjih cen, čeprav imata precejšen vpliv tudi povečana proizvodnja in večja prodaja na tujem. V primerjavi z devetimi meseci lani so se v SR Sloveniji cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih povečale za 93,9%, cene na drobno za 79,8% in cene življenjskih potrebščin za 75,8%.

Po opravljenem preračunu na primerljivo osnovo zaradi sprememb v obračunskem sistemu so organizacije združenega dela s področja gospodarstva v občini povečala celotni prihodek za 78,1%, porabljena sredstva za 72,2%, doseženi dohodek za 98,6%

razporejena sredstva za bruto osebne dohodke in skupno porabo delavcev za 92,9% ter sredstva za akumulacijo za 82,8%.

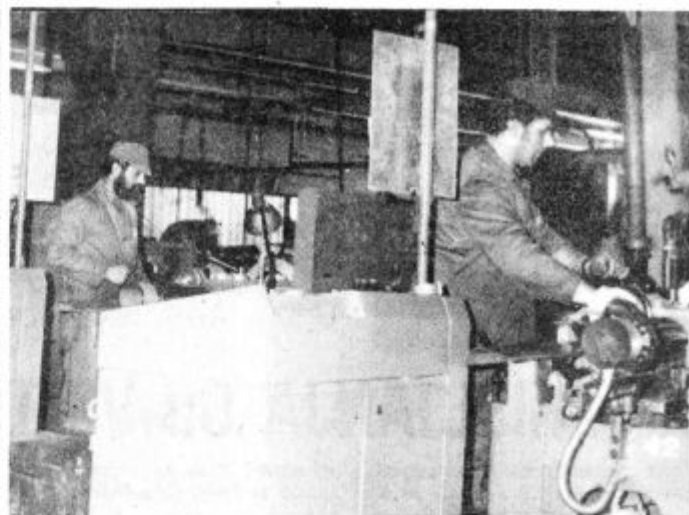
V primerjavi s prvim polletjem, ko je bila delitev dohodka in čistega dohodka v skladu z resolucijskim izhodiščem in se je akumulacija bistveno hitreje povečevala kot osebni dohodki, se v triletju usmeritve v politiki delitve dohodka ne uresničujejo. Poslovanje, merjeno z deležem akumulacije v ustvarjenem dohodku, se je od polletja poslabšalo za 3,4% odstotne točke. V globalu tudi sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev presegajo načrtovane cilje. Glede na 10% zaostajanje za rastjo primerljivega dohodka bi lahko porastla za 88,7%, povečala pa so se za 92,9%. Prav tako se je tisti del sredstev, ki ga organizacije združenega dela s področja gospodarstva odvajajo za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb, povečali hitreje, kot je znašala rast primerljivega dohodka.

V devetih mesecih letos so poprečni mesečni čisti osebni dohodki na zaposlenega v združenem delu občine Lenart večji za 94,6% glede na enako lasko obdobje, od tega v gospodarstvu za 92,4 in v negospodarstvu za 102,7%. V prvih devetih mesecih je poprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega znašal 42.038 din, v gospodarstvu 40.192 din in v negospodarstvu 48.097 din. Ob rasti cen življenjskih potrebščin so se tako poprečni osebni dohodki glede na enako obdobje lani tudi realno povečali.

Organizaciji združenega dela, ki sta v prvem polletju poslovali z izgubo (Mercator-Potrošnik in TOZD Gostinstvo in trgovina), sta do triletja uspeli popraviti poslovni rezultat, vendar sta se v tem obdobju pojavili dve drugi - TOZD Proizvodnja bojerjev in TOZD Tovarna pohištva sta izkazali skupaj 58,3 milijona din izgube, od česar se nanaša na prvo 33% vse izgube, na drugo pa 67%.

V vseh TOZD je potrebno do konca leta vlagati največji napor za znižanje deleža materialnih stroškov v celotnem prihodu, da bi se tako z nadaljnjo rastjo dohodka uskladila, razmerja v delitvi dohodka in čistega dohodka z usmeritvami resolucije za letošnje leto in s tem povečala sredstva za razširitev materialne osnove dela.

V. KRAMBERGER

Delavci tozd Livarna Lenart zavzeto uresničujejo načrte

RESOLUCIJSKA PREDVIDEVANJA

Z letom 1986 bomo pričeli z uresničevanjem nalog, predvidenih za doseganje ciljev, ki smo si jih zastavili za prihodnje srednjeročno in dolgoročno obdobje v občini Lenart. Zato smo v osnutku resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine Lenart za obdobje 1986-1990 v letu 1986 že dali poudarek tistim aktivnostim in nalogam, ki izhajajo iz osnutkov petletnega in petnajstletnega plana občine in pogojujejo njen hitrejši in celovit gospodarski razvoj. V prihodnjem letu bomo na področju gospodarstva, zlasti pa še v industriji, povečevali obseg proizvodnje in storitev predvsem s še boljšim izkoriščanjem obstoječih zmogljivosti. Z novimi naložbami bomo v industriji posodabljali opremo v tovarnah, da si s kakovostnejšimi izdelki povečamo tudi prodajo na zahtevnih tujih tržiščih.

V kmetijstvu bomo nadaljevali z izvajanjem regulacij potokov Drvanje in Globovnice in melioracijami zemljišč. Z načrtovanim pričetkom gradnje hladilnice v prihodnjem letu je še posebej po-

membna tekoča obnova nasadov tako v družbenem kot zasebnem sektorju.

Temeljna naloga trgovine in gostinstva v občini bo tudi v prihodnjem letu izboljšanje preskrbljenosti občanov ter poperitev gostinske in turistične ponudbe, čeprav novih prodajal in večjih gostinskih objektov ne bomo gradili. Na področju stanovanjskega, komunalnega, vodnega in cestnega gospodarstva bomo nekoliko več pozornosti namenili tudi gradnji telefonskega omrežja v občini.

V družbenih dejavnostih ob upoštevanju sredstev, ki bodo na voljo, v globalu ne bomo širili obsega obstoječih programov, gradili pa bomo le tiste objekte, ki so predvideni s programom občinskega samoprispevka. Tako bomo dokončali adaptacijo in dograditev osnovne šole v Gradišču ter pričeli z izvajanjem prve faze adaptacije in dograditve osnovne šole v Cerkvenjaku. Z gradnjo prizidka otroškega vrta v Lenartu bomo lahko začeli le na osnovi dogovora zainteresiranih organizacij združenega dela o sofinanciranju te naložbe. Občinska resolucija za leto 1986 je bila v besedilu osnutka sprejeta na zborih skupščine občine Lenart.

Pričakujemo, da se bodo v oblikovanje končnega besedila tega pomembnega letnega planskega akta v teku javne razprave vključile vse samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

V. K.

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Delavska univerza Lenart pripravlja pestre programe izobraževanja in usposabljanja. V teku so tečaji krojenja in šivanja, zaradi velikega zanimanja pa bo Delavska univerza organizirala podobne tečaje tudi januarja in februarja prihodnje leto. Če bo dovolj prijav, bodo organizirali tečaje tudi v zunanjih krajevnih skupnostih. Interesenti se lahko vsak dan prijavijo na delavski univerzi Lenart ali po telefonu 74-287.

Na Delavski univerzi zbirajo tudi prijave za gospodinjstvo-turistični tečaj, ki se bo pričel predvidoma v drugi polovici januarja. Občani se lahko prijavijo vsak dan na Delavski univerzi do 15. januarja 1986. Pripravljajo tudi tečaje pletenja, kvačkanja in vožanja. Ti tečajji bodo februarja, Delavska univerza pa prosi občane, da se tudi za te tečaje čimprej prijavijo na Delavski univerzi Lenart.

KAKŠEN BO PRIDELEK PRIHODNJE LETO?

Strokovnjaki za poljedelstvo menijo, da so posevki ozimim kljub poletni in jesenski suši kar lepi, čeprav bo prihodnje leto povprečen hektarski pridelek najbrž manjši, kot so pričakovali. No, pa nič zato, kajti kljub vsemu bo najbrž načrtovani odkup tržnih presežkov zrnja le možno uresničiti. Tako menijo v republiških kmetijskih organih, prav tako pa tudi pri posameznih kmetijskih zadrugah in kombinatih. Vodja pospeševalne službe Kmetijske zadruge pri Lenartu Darja Gorše o tem takole:

»Po prvotnem planu bi morali za trg posejati 440 hektarov njiv s pšenico, po pogodbah pa znaša realizacija teh načrtov 372 hektarov polj. To pomeni, da sicer od načrta nekaj odstopamo, a dosežanja praksa kaže, da bomo v času žetve in po njej plan odkupa tržnih presežkov zlahka uresničili. Sicer pa je doslej sklenilo pogodbe za pšenico 464 pridelovalcev.«

Tako o načrtih pri kmetijski zadrugi pri Lenartu, kjer se v teh dneh že pripravljajo tudi na spo-

Lepo so urejeni novi nasadi vinogradov tozd Sadjarstvo Selce na Tratah

mladansko setev sladkorne pese. | polj, podpisovanje pogodb s kooperanti pa že teče in pri zadrugi To naj bi posejali na 85 hektarjih

so prepričani, da bodo načrt uresničili.

Kako pa pri Agrokombinatu? Ivan Thaler, vodja poljedelske proizvodnje pri Agrokombinatu pri Lenartu, postreže z naslednjimi podatki.

»Tudi naše obveznosti niso male, toda z dobro voljo in pridnostjo vseh naših sodelavcev smo le uspeli uresničiti jesenski del načrta. Okrog 400 hektarov polj je zasejanih s pšenico, spomladi pa bomo posejali 150 hektarov polj s sladkorno peso in 580 hektarov s koruzo za silažo in za zrnje. Poleg teh kultur pa ima pomembno mesto na naših njivah tudi oljna repica, ki ji namenimo 70 hektarov površin.« Če torej lahko sklepamo po omenjenih podatkih naših kmetijcev, prihodnje leto ne more nič presenetiti... Pač, vreme jim lahko vsak dan zagode. »Toda vsako leto ne more biti tako muhasto, kot je bilo letošnje,« mi je v slovo, ko sem odhajal z Agrokombinatovega polja, dejal eden izmed traktoristov.

J. Kurbus

MARTIN RADUHA, PREDSEDNIK RIBEZOVE SKUPNOSTI TRATE—VELKA

»PONOSNI SMO NA SVOJO SKUPNOST«

Čeprav je sonce že zdavnaj zatonilo za slovenskogoriškimi hribi, je pri hišni številki 51 na Tratah še pozno v noč gorela luč. V kuhinji pa ob pogrnjeni mizi prijetna družba gospodinje, hčere, zeta, vnukov in seveda gospodarja.

Ljubezen do zemlje

Pri Martinu Raduhi smo ustavili korak in zmotili njega in njegovo prijetno družino. Seveda nismo prišli po naključju, pač pa smo bralcem »Domačih novic« želeli podrobneje predstaviti znanega kmeta, predvsem pa odličnega poznavalca jagodičevja. Martin Raduha je že od leta 1976 predsednik tako imenovane »rizezove skupnosti Trate-Velka.

»Saj res, že od leta 76 smo tako organizirani. Če pa se spomnim naših začetkov, ni bilo enostavno. Veste, rizez so tukaj pridelovali že v prvih povojnih letih, a kaj, ko smo bili pridelovalci osamljeni in prepuščeni vsak sam sebi. Pa smo si rekli, zakaj ne bi ustanovili svoje skupnosti. Od ideje smo kmalu prešli k dejanjem in tako, vidite, imamo danes to svojo skupnost, ki jo prav v teh dneh želimo preimenovali v Skupnost za pridelovanje jagodičevja.«

Tako z veseljem in ponosom hkrati pripoveduje Martin Raduha. Ponosom tudi zato, ker so on in njegovi sovaščani, ki so prav tako člani skupnosti, prav letos prejeli visoko priznanje slovenske zadrugne zveze. Ponosni so nato priznanje, prav tako pa tudi na dosežke.

»Seveda pa jih ne bi bilo, če ne

bi bilo velike ljubezni do te naše zemlje. In ta ljubezen je v vseh naših kmetih, članih skupnosti. Le tako lahko ob pridnem delu dosegamo spodbudne rezultate.«

Iz malega raste veliko

»Ko smo začeli, nas je bilo komajda 24, danes v skupnosti združuje interese kar 87 kmetov, ki se ukvarjajo s tovrstno proizvodnjo. Pridelujemo pa predvsem rizez, robido in bezeg. Največ je seveda rizeza, saj imamo z njim zasajenih skupno kar okrog 40 hektarov površin, okrog 35 hektarov imamo skupno nasadov robide, bezga pa premoremo okrog 3 hektarje!«

Se to nam je povedal predsednik Raduha, da so posamezne parcele oziroma nasadi pravzaprav majhne, saj so najmanjše velike komajda okrog 20 arov, največje pa čez hektar. Seveda pa je tako velikih zelo malo.

Pa še nekaj ne smemo pozabiti. Prav kmetje, ki so člani rizezove skupnosti Trate-Velka so s svojim dosedanjim delom dokazali, da je možno uspešno kmetovati tudi na hribovitih, manjših kmetijah. Najlepši dokaz za to pa je prav Raduhova kmetija.

»Nimamo veliko zemlje, saj naša kmetija meri samo 3 in pol hektar

je. Naši nasadi jagodičevja so na hektarju in pol, na dveh hektarjih pa pridelujemo še krmo za živino, saj imamo v hlevu tudi 5 glav goved, vsak dan pa oddajamo tudi nekaj mleka. Je pa res, da se tudi na hriboviti manjši kmetiji da prežive-

Martin Raduha

ti, če si seveda priden, če imaš rad zemljo in vse, kar je na njej.«

Tako pravijo pri izkušnih kmetovalcih. Na kmetiji si namreč svoj vsakdanji kruh služijo kar štirje. No, mama se je lansko leto sicer upokojila, vsi trije — oče, hči in zet pa so invalidsko pokojninsko zavarovani. Zadovoljni so, če bo le zdrave in vreme prizanesljivo.

»Vse delamo ročno in morda je prav to skrivnost uspeha takšnih malih kmetij,« razkriva svoje delo oče Martin, ki ga dobro poznajo tudi drugi kmetje lenarške kmetijske zadruge. Kako ga ne bi, ko pa se rad oglasi tudi na sestankih samoupravnih in drugih organov, ponerja, če je treba, pa tudi iskreno pohvali takrat, ko je kaj hvaliti.

In za konec tega zapisa bi radi v imenu uredništva »Domačih novic« še enkrat pohvalili tudi Martina Raduha, vse člane njegove družine in seveda vse njegove prijatelje, sokmete, ki so člani rizezove skupnosti. Kajti samo s takšnim delom, s skupnimi močmi, z izobraževanjem, ki ga bodo tudi letos organizirali, bodo lahko še naprej dosegali takšne uspehe, kot doslej. Ob visokem priznanju, ki so ga za svoje delo prejeli, pa vsem tudi naše iskrene čestitke! In še nekaj: uspešnost vsega našega in ne samo lenarškega kmetijstva bo resnično še večja takrat, ko bomo imeli še več takšnih kmetov, kot jih imamo v rizezovi skupnosti Trate-Velka!

J. Kurbus

KORISTNA NALOŽBA

USPEŠNO DELO VETERINARJEV V NOVI VETERINARSKI POSTAJI PRI LENARTU

Leto, ki se počasi izteka, je bilo za delovne ljudi in občane lenarške občine kljub številnim težavam vendarle uspešno. Tako vsaj lahko sodimo po nekaterih pomembnih pridobitvah v minulih 12 mesecih. In ena najpomembnejših na področju kmetijstva oziroma živinoreje je prav gotovo nova, sodobna veterinarska ambulanta v Spodnjem Porčiču pri Lenartu.

»Tudi veterinarji, zaenkrat nas je 5, z načrtovano reorganizacijo pa pričakujemo nove sodelavce, smo se pridobitve zelo razveselili. Po dolgih letih dela v starih, neprimernih prostorih pa smo si, če se malce pošalim, tak dom tudi zaslužili«, mi je dejal Slavko Kramberger, eden najstarejših veterinarjev v tem koncu Slovenije in vodja veterinarske postaje pri Lenartu.

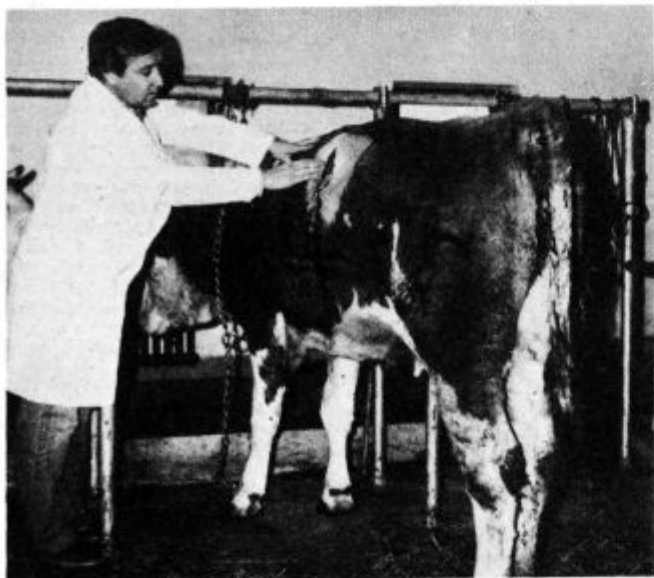
V novi veterinarski ambulanti so veterinarji pridobili nekatere izredno pomembne in prepotrebne delovne prostore. Tako imajo poseben prostor za stranke, sobo za delo veterinarja in prostor za dežurnega veterinarja, laboratorij, veliko operacijsko dvorano, dvorano za različna predavanja (v njej je kar 63 sedežev) in seveda ambulanto oziroma hlev. Ostalo pa je še precej neuresničenih načrtov, saj jim v prvi gradbeni fazi sredstva niso dopuščala uresničiti celotne izgradnje. Tako še vedno nimajo povezovane strehe med operacijsko dvorano in hlevom, potrebujejo garažo za posebno vozilo za odvoz poginulih živali, še posebej pa bi potrebovali posebno

sobo oziroma prostor za opazovanje obolelih živali s sumljivimi nalezljivimi boleznimi (steklina!). »Med pomembne pridobitve pa prav gotovo sodi tudi sodobna lekarna, v kateri imamo vedno dovolj najrazličnejših zdravil, pripomočkov in vitaminov, dodatkov k hrani itd. Lekarna je odprta vsak dan med 7. in 11. uro dopoldne, razen v soboto in nedeljo. V lekarni lahko dobijo zdravila tudi tisti lastniki živali, ki nimajo recepta, saj dobijo pri nas strokovni nasvet oziroma po potrebi tudi ustrezne izvide in recepte. Če pa gre za hujše bolezni, smo tu veterinarji, ki živali pregledamo!«

Tako nam je z veseljem pripovedoval tovariš Slavko Kramberger, ki že vsa leta živi in dela za napredek, predvsem pa ustrezno zdravstveno stanje v lenarški živinoreji.

»Seveda pa smo vsi zaposleni pri Lenartu kot en kolektiv, veliko pa nam pomagajo tudi v matični delovni organizaciji v Mariboru. Saj smo tudi z njihovo pomočjo uspeli pridobiti to, kar imamo danes vsi skupaj z živinorejci.«

Še tole so nas poprosili, da zapišemo v naših novicah. Da lahko kmetje in drugi lastniki živali veterinarja dobijo vsak trenutek in sicer čez dan preko UKW zvez na telefonsko številko 25-821, ponoči pa med 20. in 6. uro na domovih oz. preko telefonov. Vsi veterinarji imajo svoje telefone, razpored dežurstva pa je objavljen na oglasni deski veterinarske postaje pri Lenartu. J. Kurbus

Veterinar Francko Breznik pri svojem delu

AVTORADGONA — TOZD TRANSPORT

SPODBUDNI REZULTATI IZ POSLOVNE ENOTE PRI LENARTU

V PRIHODNJEM LETU BODO NAKUPILI NEKAJ NOVIH TOVORNIH VOZIL

Čeprav so delavci nekdanje temeljne organizacije Transport v Spodnjem Porčiču šele nekaj mesecev v novi delovni organizaciji Avtoradgona iz Gornje Radgone (za priključitev so se odločili 1. 4. 1985), so prvi spodbudni rezultati takratne odločitve že vidni. Tako so nam vsaj povedali tudi v Avtoradgoni. Poslovna eno-

ta Avtoradgona-transport Lenart je pred preoblikovanjem štela nekaj čez 30 zaposlenih, danes pa jih je v nekdanjih prostorih ostalo le še 17, od tega 15 voznikov, preostali pa so dobili delo v matični delovni organizaciji v Gornji Radgoni. Da so se delavci tega malega kolektiva dobro odločili, priča tudi podatek o doseganju dohodka. Tako se giblje mesečna realizacija med petimi in osmimi milijoni dinarjev, v zadnjih nekaj mesecih pa se še povečuje. Prav zato so se pri Avtoradgoni odločili, da se lenarška enota, ki je doslej sodila pod okrilje poslovne enote v Gornji Radgoni s prvim januarjem 1986 preoblikuje v samostojno enoto Lenart.

Nova organiziranost pa prinaša tudi nekatere pomembne načrte za prihodnost. Tako naj bi v naslednjem letu predvsem posodobili vozni park in zastarela vozila zamenjali z novimi.

Tehnične preglede traktorjev in enosnih prikolic bodo vršili vsaki prvi in tretji petek v mesecu.

J. K.

Franc Kovačič

10 LET PROIZVODNJE IN RAZVOJA SPECIALIZIRANEGA TOZDA KRISTALA V LENARTU

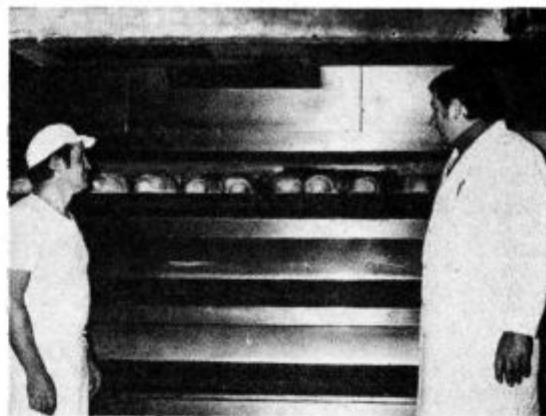
Letos decembra slavi kolektiv TOZD-a izolacijsko steklo v Lenartu 10 let obstoja oz. pričetka z redno proizvodnjo izolacijskega stekla K75M. Začetki priprave in izgradnje obrata segajo v leto 1974, vendar je obrat bil izgrajen leta 1975 in od takrat do danes doživel uspešen razvoj, ter z dodatnimi vlaganji v nove proizvodne programe daleč presegel načrtovani obseg in rezultate v poslovanju.

V teh letih je obrat oz. njegovi delavci uspešno osvojili ne-le proizvodnjo danes zelo znanega in priznanega izolacijskega stekla K75M, ki simbolično označuje KRISTAL 1975 MARIBOR, torej pričetek proizvodnje, temveč so delavci osvojili proizvodnjo lepljenega oz. oklopnega stekla. V letošnjem letu pa pričeli s proizvodnjo upognjenih stekel, ki jih edini delajo v Jugoslaviji za znanega proizvajalca vrat LIP Bled, ki je bil tudi sovlagatelj opreme za proizvodnjo upognjenih stekel.

S svojimi rezultati gospodarjenja je TOZD Izolacijsko steklo Lenart ne-le vrnil vložena sredstva vsem, ki so obrat gradili, temveč je v zadnjih letih vlagal ne-le v lasten razvoj, temveč tudi v nov proizvodni obrat opreme in elementov v Selnici, ki je prav tako na manj razvitem območju področju. TOZD v Lenartu tako potrjuje pravilnost strokovne in samoupravne odločitve vseh delavcev Kristala, ki so z vlaganjem v razvoj, zlasti v specializirane proizvodne obrate na manj razvitem območju dokazali, da je tudi tam možno razvijati kvalitetne in zahtevne programe sposobne za izvoz ter rezultati, ki omogočajo vlaganja v lasten in komplementarni razvoj ostalih TOZD.

PARNA PEKARNA PEČE PECIVO

Ne bi se odločili za takšen naslov, če ne bi bil docela resničen. Lenarska parna pekarna je v zadnjem obdobju doživela hiter razvoj. Ponaša se s kakovostjo svojih izdelkov, tudi slaščičarskega peciva, zlasti pa kruha in zagrebških rezin in vinske rulade, ki jih cenijo širok po severovzhodni Sloveniji.

Ko se je leta 1981 do takrat samostojna delovna organizacija Parna pekarna Lenart priključila mariborskemu Intesu, ji marsikateri črnogledni domačin ni obetal dobre prihodnosti in razvoja. Bilo pa je popolnoma drugače. Sodobno urejena Pekarna ličnega videza z okusno opremljenimi in urejenimi prodajnim prostorom in slaščičarno je dokazala, da je bil takšen sprehod z roko v roki v zadnjih petih letih več kot uspešen. Pa vseeno pogledjmo nekoliko dalje v preteklost!

S KOLESI KRUH V POSAMEZNE KRAJE

Leta 1946, ko je lenarska parna Pekarna prešla v družbeni

sektor, so v drugih krajevnih skupnostih še delovale manjše Pekarne, ki so pekle kruh za svoje ožje področje. Trije delavci so zato zadoščali potrebam Lenarta. Pričetek širšega razmaha je povezan z imenom dolgoletnega prizadevnega direktorja Jožeta Alatiča, ki je leta 1956 pričel novo pot lenarskega pekarstva. Zaradi zastarelosti in drugih vzrokov so Pekarne v zunanjih krajih zaprli, zato je postajala delovna zadolžitev lenarskih pekov večja iz dneva v dan. Peki so na primer dostavljali kruh v druge kraje kar s kolesi po končanem nočnem delu. Pekarna se je širila in posodabljala, dočakali so sodobnejšo opremo, vozni park in nove sodelavce in prišlo je leto 1981.....

Z INTESOM V KORAK.....

Ob priključitvi Intesu je štela Pekarna 14 delavcev, vendar so se takoj pokazale nove potrebe.

Po odkupu proizvodnih prostorov od lenarske občinske skupščine so se lotili celovite rekon-

strukcije, ki je bila končana leta 1982. Obnovili so proizvodne prostore, razširili skladišče in namestili novo polavtomatsko peč ter pričeli z vsakodnevno dostavo kruha. To je spet terjalo nova in večja vozila in nove delavce. Po obnovi proizvodnih prostorov so se lotili še rekonstrukcije prodajnih prostorov in obnove celotne zgradbe. Lenart je po 40 letih spet dobil ob Pekarni še svojo slaščičarno in zaposlitev so našli še štirje novi delavci.

SODOBNA PROIZVODNJA, DOBRO DELO IN BOGATA PONUDBA

Naš obisk v Pekarni se je pričel pri enem od dvoriščnih vhodov. Dišalo je po svežem kruhu, za katerega bi dal roko v ogenj, da je slasten. Za vrati na levi je zadišalo po slaščicah in po hitrih kretnjah ter sprošenih obrazih lahko sodiš, da so slaščičarji mojstri svojega poklica. To so kasneje dokazale tudi dobrote, ki se upravičeno šopirijo v prodajnih prostorih. Vse to o mojstrih v enaki meri velja tudi za peke in

prodajalke. Ob mizi v prodajnem prostoru pa je informacija o Pekarni in slaščičarni v pogovoru z vodjo obrata Antonom Družovcem postajala celovitejša in popolnejša.

TUDI TEŽAVE SO ŠE

Najbolj pogrešajo silose za moko, kajti skladišče je premajhno in je treba moko redno dovajati iz Maribora vsak drugi dan. Za Pekarno je sicer primeren prostor za silose, vendar sporazuma o odkupu še niso uspeli doseči. Sicer pa gredo dnevno iz Pekarne 3-4 tone kruha, pa še marsikatera od 40 vrst peciva, trajnega peciva in keksov, ki jih pečejo pri Lenartu. Šest vrst kruha pečejo — mimogrede povedano — vozijo pa ga po vsej lenarski občini in v kraje ptujske in mariborske občine, ki so bliže Lenartu kot matičnim središčem: v Trnovsko vas, Vitomarce, Koro in Vurberk na primer.

28 delavcev šteje Pekarna in vsem moramo priznati: pečejo nam dober kruh!

Edvard Pukšič

40 AGROKOMBINATOVH LET

Leta, ki za vsakogar pomenijo zrelost, so tudi lenarskemu Agrokombinatu prinesla trdno mesto v sedanosti in trdne perspektive. Potrditi velja moto delavcev Agrokombinata, ki so ga izrekli ob otvoritvi farme v Šetarovi: S stabilizacijo bomo uspeli, če bomo pridelali dovolj kakovostne in cene hrane.

Ustanovitev delovne organizacije sega v november 1945. Po pripojitvi zadrug iz drugih krajevnih centrov leta 1949 se je dejavnost širila in v letih 1963 in 1966 s pripojitvijo kmetijskih gospodarstev Lenart in Selce ter kmetijske zadruge Zg. Ščavnica-Velka dobila novo delovno vsebino. Leta 1975 je prineslo novo samoupravno organiziranost s petimi temeljnimi organizacijami, zadnjo organizacijsko spremembo pa je tedanji Agrokombinat KZ Lenart doživel leta 1978 z oblikovanjem dveh delovnih organizacij — Agrokombinata in Kmetijske zadruge, ki sta se še istega leta povezali v SOZD Timu Maribor.

TOZD Poljedelstvo in živinoreja upravlja s 2.000 ha zemljišč, kolobar pa je v celoti podredila pridelavi krmnih in krušnih žit. Največji pridobitvi v iztekajočem se srednjeročnem obdobju sta farmi v Verjanah in v Šetarovi s po 1200 stojišči za mlado pitano govedo.

TOZD Sadjarstvo in vinogradništvo upravlja s 700 ha zemljišč, TOZD Gostinstvo in trgovina pa je v občini opredeljena kot nosilec gostinske in turistične ponudbe.

EP

25 LET PRIZADEVANJ KLEMOSA

Čeprav je uradni datum ustanovitve Klemosa november 1960, pa segajo začetki v obdobje 1946-1952 od krajevnega ključavničarstva do ključavničarskega podjetja do leta 1956 ter kleparstva, vodoinštalaterstva in strelodov do leta 1960, ko je podjetje dobilo uradni naziv Klemos.

Delovni prostori, v katerih je potekala proizvodnja, so bili zelo skromni le 100 m², danes pa se lahko ponašajo z 10.000 kvadratni metri površin ter z urejenimi poslovnimi prostori. Največji napredek je Klemos dosegel v zadnjih 15 letih tako na področju investiranja kot na področju samoupravne organiziranosti. Tri TOZD in delovna skupnost skupnih služb štejejo za glavno dejavnost proizvodnjo jeklenih konstrukcij, proizvodnjo bowden poteg in proizvodnjo PVC folije.

TOZD Tovarna jeklenih konstrukcij se je zlasti z montažo odrske opreme in scenske tehnike uveljavila po vsej Jugoslaviji, predvidevajo pa preusmeritev na industrijsko in serijsko proizvodnjo. TOZD Klemos/ Kuster je plod poslovanja z združenimi sredstvi tujega kapitala.

Letos bo izvoz presegal 30 odstotkov celotne proizvodnje, dolgoročne usmeritve pa temeljijo na potrebah industrije prometnih sredstev, in sicer brez tujega partnerja. TOZD Plastika sega v leto 1983. Letos so že izvedli večjo investicijo v razširitev strojnih zmogljivosti.

EP

MLADI PIŠEJO

MED PRIJATELJI V POBRATENI ŠOLI TOPONICA SR SRBIJA

V začetku vsakega šolskega leta se učenci naše šole med drugim pogovorimo tudi o sodelovanju z učenci osnovne šole Dragoljub Božiovič-Zuča iz Toponice. Tovariši učitelji so nam povedali, da smo se s to šolo pobratili že pred 14-letni in da sta takratna ravnateljta tov. Matija Gjerkeš in tov. Dragan Petrovič, začetnika tega sodelovanja. Njune ideje o ohranjanju bratstva in enotnosti naših narodov negujemo in krepimo tudi sedaj.

V začetku novembra so nas povabili na praznovanje njihovega dneva šole. Odbor skupnosti učencev šole je imenoval tri učence, ki so sestavljali delegacijo učencev za obisk v Srbiji. Zelo srečna sem bila, ko sem zvedela, da bom tudi jaz obiskala prijatelje v Toponici.

Že 4 leta si namreč dopisujem z učenko njihove šole, pa se še nisva srečali. Pot je bila dolga, mi pa polni pričakovanj in nestrpnosti, kako bo v novi sredini.

Mračilo se je že, ko smo prispeli pred lepo šolsko poslopje. Na dvorišču pred šolo so nas pričakali učenci s cvetjem v rokah in njihovi učitelji. Pripravili so nam topel in prisrčen sprejem. Sprejem, kot ga vedo pripraviti le oni, ljudje širokih src in iskrenega tovarišstva. Vse to smo doživljali ves čas obiska. Seveda sem se najprej pozdravila s Saško, s katero si dopisujem. Pri njej sem tudi prispala. Ves čas so bili do mene zelo pozorni in prijazni, da je z besedami težko opisati; hitro sem se počutila kot doma. V

začetku smo si imeli zelo dosti povedati. Čeprav sem bila utrujena od dolge poti, sva s prijateljico bedeli dolgo v noč in si povedali mnogo zanimivega.

Naslednji dan so nas gostitelji popeljali na izlet. Pokazali so nam znamenitosti občine Knič, nato pa smo prisostvovali kulturnemu programu ob dnevu šole. Na družabnem srečanju v šoli smo se spoznali še z drugimi učenci. Izročili smo jim darilo, grafiko Božidarja Jakca, ki so je bili zelo veseli.

V nepozabnem spominu mi bo ostal muzej 21. oktobra v Kragujevcu in spominski park Sumarice, kjer je v 30 grobnicah zakopanih čez 7.000 streljanih rodoljubov. Šele po tem obisku lahko dojamem misli Desanke Maksimovič v njeni pesmi »Krvava bajka«.

Hitro, prehitro so minili trneutki, ki smo jih preživeli med samimi prijetnimi ljudmi. Že smo se morali posloviti. Slovo je bilo težko. Stiskov rok, pozdravov, poljubov in naročil z lepimi pozdravi ni hotelo biti konca. Vračali smo se bogatejši za tople, prijateljske trenutke, ki so nam jih posvetili.

Sedaj se veliko pogovarjamo o naših vtisih in o tem, kako se bomo naslednje leto morali potruditi, da jim bomo tudi mi pripravili tako lep sprejem in prijetno bivanje, ko nas bodo meseca maja obiskali.

Jelka Maurič, OŠ Benedikt

NAŠE ŽELJE OB NOVEM LETU

- Želim si, da bi bili srečni, zdravi in zadovoljni vsi ljudje na svetu. Anica
- Da ne bi bilo vojn; denar, ki je namenjen za oborožitev, naj bi dali ljudem, ki so lačni. Majda
- Da bi se čimprej selili v novo hišo. Mojca
- Mami in očetu želim zdravja in uspeha pri delu. Zdenka
- Želim si veliko snega. Stanka
- Utihnejo naj puške in otroci naj bodo srečni. Cilika
- Želim si boljši učni uspeh. Marinka
- Želim si, da bi se mamica vrnila in da bi spoznala svojega očeta. Klavdija
- Uspehov v šoli in dosti zdravja. Rajmund
- Želim si, da ne bi bilo vojn. Slavko
- V letu 1986 naj bodo srečni vsi ljudje. Milan
- Vsemu svetu želim srečo in mir. Lojzek

V okviru 40. obletnice OZN in mednarodnega leta mladine so bile po vsej Jugoslaviji organizirane akcije pod nazivom »RIŠE-MO ZA MIR — RIŠEMO MIR!«

KAKO SE PRIPRAVLJAMO NA VOLITVE 1986

V občini Lenart smo v vseh temeljnih okoljih zaključili z evidentiranjem možnih kandidatov za volitve 1986. Po začasnem rokovniku je bil 30. november določen kot zadnji rok za to opravilo. V organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih delovnih organizacijah, kjer niso imeli dovolj evidentiranih do 30. septembra, so to ob pobudi socialistične zveze, sindikata in podpori drugih organiziranih socialističnih sil dobro opravili.

V mesecu oktobru in novembru so v temeljnih okoljih evidentirali tudi 89 možnih kandidatov za opravljanje najodgovornejših delegatskih funkcij.

Za zbor združenega dela je evidentirano 266 kandidatov — od tega 118 žensk in 65 mladih, za zbor krajevnih skupnosti pa 152 kandidatov — od tega 51 žensk in 22 mladih, za družbenopolitični zbor 52 kandidatov — 16 žensk in 7 mladih, za SIS je evidentiranih 1177 kandidatov — od tega 550 žensk in 315 mladih. Podatek, da je v občini Lenart vseh evidentiranih 1647 možnih kandidatov, pove, da je opravljeno veliko delo v vseh temeljnih okoljih. Tudi struktura — število žensk in mladih — ustreza, vendar bo v predkandidacijskih postopkih, ki bodo v glavnem opravljeni v mesecu januarju prihodnjega leta, treba temu posvečati pozornost v vseh samoupravnih okoljih.

In kakšna so nadaljnja opravila predkandidacijskih in kandidacijskih postopkov.

Skupaj z volilnimi zakoni določa volilni pravilnik predkandidacijske, kandidacijske postopke in potek volilnih opravil na vseh nivojih.

Predkandidacijski postopek: — predsedstvo OK SZDL je pripravilo vse potrebne dokumente za skupno sejo občinskega sveta Zveze sindikatov in Občinske konference zveze, ki bo po rokovniku 13. januarja 1986.

— Koordinacijski odbori za kadrovska vprašanja in volitve v samoupravnih organizacijah in skupnostih, izvršni odbori sindikata in predsedstva krajevnih konference SZDL pripravijo predlog možnih kandidatov iz vrst evidentiranih za temeljne delegacije DPS in delegacije SIS.

— Seje izvršnega odbora osnovne organizacije Zveze sindikatov in seje predsedstva krajevnih konference SZDL skliče predsedstvo v času od 13. do 20. januarja 1986.

— Seje temeljnih kandidacijskih konference skliče predsednik osnovne organizacije Zveze sindikata in predsednik krajevnih konference SZDL v času od 20. januarja do 5. februarja 1986. Na teh sejah obravnavajo in sprejemajo: poročilo o poteku politične aktivnosti v pripravah na volitve, predlog možnih kandidatov za člane delegacij za skupščine DPS in SIS in

Na volilno-programskih sejah krajevnih konference SZDL so bili izvoljeni: v Benediktu za predsednika Alojz Guzej, za sekretarko Irena Horvat, v Cerkvenjaku Jakob Matjašič in Marija Galun, v Gradišču Ljubo Kšela in Srečko Pavlič, v Hrastovcu Stefan Škoda in Marija Cafnik v Jurovskem dolu Jože Škrlec in Anka Zupan, pri Lenartu Ljuzka Krajnc in Darko Rebernik, v Lokavcu Darinka Krajnc in Vera Golob, v Selcih Vinko Vrabl in Anton Firbas, v Voličini Marija Jančič in Slavica Vogrin, v Zavrhu Franc Grajfoner in Anica Lešnik ter v Zg. Ščavnici Nataša Dregarič in Sonja Schirmmaul.

kandidatne liste za te. Obravnava in se opredelijo:

za delegate DPZ občinske skupščine, predlog možnih kandidatov za nosilce odgovornih funkcij v skupščine občine in SIS, v republiki in federaciji, določijo delegata za prvo sejo občinske kandidacijske konference. O svojem delu, zlasti o predlogu kandidatne liste, obvesti delovne ljudi in občane.

— Seja predsedstva OK SZDL bo predvidoma 10. februarja 1986. Na tej seji bomo pripravili vse potrebno za sklic redne seje občinske konference SZDL in prve občinske kandidacijske konference, ki bo 20. februarja 1986.

P. HAMERŠAK

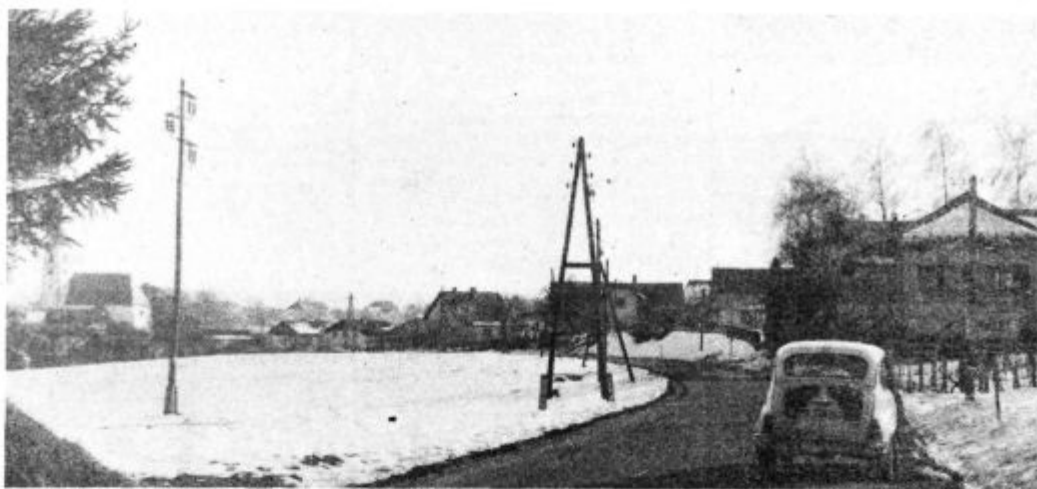
LEPO SREDIŠČE OBČINE

Krajevna skupnost in mesto, središče občine, v katerem živi skoraj četrtina občanov. Centralno slovenskogoriško naselje ob križišču cest proti Mariboru, Gornji Radgoni in Ljutomeru, Ptuj in Cmureku. Središče z že razvito industrijo, zdravstvenim, kulturnim in gasilskim domom, z lekarno in veterinarsko postajo, delavsko univerzo z matično knjižnico in Sodiščem, središčem družbenopolitičnega dela v občini. Krajevno skupnostjo s KUD Radko Smiljan, kinom, TVD Partizanom, AMD in rokoborskim klubom, planinskim in turističnim društvom, taborniki, DPM ter z ribiško in lovsko družino. Skratka krajevna skupnost in mesto s štiri tisoč prebivalci in mnogoteri dejavnostjo.

Lenart—ime, ki ga tudi v širšem svetu že bolj poznajo

Bilo je tako, da o Lenartu v oddaljenejših krajih ni nihče skoraj nič vedel. Spremembe so že očitne: njegovo ime je znano v evropskih športnih krogih, znan je po gospodarskem sodelovanju in v Sloveniji ne več samo po tem, da je središče najmanj razvite občine. Z mnogimi dejanskimi in navideznimi plotovi je izginil tudi občutek pretirane skromnosti.

Kraj, ki vzbuja občudovanje
Lenart je lep. To ugotovitev je slišati na avtobusu, v avtomobilih, ki vozijo skozi mesto, iz ust bežnih in namernih obiskoval-

Nekoliko drugačen pogled na Lenart

cev. Prebivalce odlikuje čut za čistost in urejenost kraja. Lenart se razvija po urbanističnih merilih, ki jih lahko označimo za dobra. Samemu Lenartu dejansko ni videti, da je prestolnica občine, ki z bolj kratkimi koraki sledi splošnemu slovenskemu razvoju.

O razvoju pa se da vendarle zapisati dokaj konkretnega...

Slavko Jančič, tajnik KS: »Izvedenih je bilo mnogo nalog, tistih z občinskimi in tistih s krajevnim pomenom. Med prvimi so otvoritve proizvodnih prostorov za industrijsko proizvodnjo in kmetijstvo proizvodni prostori PIK, melioracija 80 ha zemljišč v Lormanju in zaključna dela na 160 ha v Setarovi, farma v Setarovi ter priprave na prvo fazo kmetijsko skladiščenega centra v Porčiču. Med bolj »krajevnimi« pridobitvami pa kaže omeniti vrsto različnih že opravljenih ali zadanih nalog. Mednje sodi adaptacija lenarske mesnice in urejanje ribnika za športni ribolov pri Črnem lesu. Med komunalnimi deli je potrebno v prvi vrsti omeniti dokončanje transformatorske postaje v Močni in postaje Lenart VI. V Močni bo urejena tudi javna razsvetljava.

V Sp. Porčiču je zgrajeno telefonsko omrežje za 10 gospodinjstev, prispevek gospodinjstva pa je v delu in denarju znašal okrog dvesto tisočakov. S pomočjo mladinskih delovnih brigad je v naseljih Zg. in Sp. Zerjavci položeno približno 3000 metrov primarnega in sekundarnega vodovodnega omrežja; prav tako so v začetku decembra položili okrog 150 metrov primarnega cevovoda v Sp. Partinju.

Lovci v Sp. Porčiču zaključujejo dela pri gradnji lovskega doma, mnogo pa je bilo vloženo v posamezne cestne odseke in druge objekte. Med Zamarkovo in Sp. Partinjem je urejen 1300 metrov dolg tampon za položitev asfalta, celotna vrednost del znaša 17.000.000 din. Skupno s KS Volicina smo preko Pesnice v Lormanju zgradili most, ki je stal 8.000.000. Razveseljivo pa je, da se je le pričela fazna izgradnja avtobusnega postajališča pri Lenartu.

Seveda pa je namenjena stalna pozornost urejanju in vzdrževanju krajevnih cest.

Urejeno središče in manj urejen primestni del — potrebna je dokajšnja solidarnost

Ta ne gre samo za solidarnost občanov v razvitejših naseljih v KS s tistimi v manj razvitih. Nasploh velja tako za KS Lenart kot vse v občini, da plačujejo visoko ceno nerazvitosti. Mnogo dela in sredstev je potrebno vložiti v komunalni standard, pa se še vedno težko približa razvitim delom Slovenije. Individualna gradnja, ki je spremenila lenarsko podobo, žal, zaostaja, zato je toliko potrebnejša družbena gradnja. Potrebna pa so tudi vidnejša družbena vlaganja v gostinsko in turistično dejavnost, saj Lenart nujno potrebuje izrazito večje prenočitvene zmogljivosti. Vrtec je že daljši čas premajhen, zato bi morali omogočiti prostor še za okrog 60 odklonjenih otrok.

Ko izvlečemo bistvo iz vsega povedanega in zapisanega, vidimo, da je Lenart po potrebah tipičen in poprečen slovenski kraj, ki sicer nekoliko izstopa iz občinskih razmer, vendar pa velja zapisati: vrata v svet in razvoj so odprta; potrebni pa so pogum in še marsikaj, da bo korak skozi ta vrata hiter in dolg.

EP

STARI ČASI SE VRAČAJO ALI

Mojster Franc Gradišnik

ZGODBA O ČEVLJARSKI DRETI

Kdo ve, kaj bi bilo, če bi resnično imeli čudežno čevljarско dreto, o kateri pripoveduje pravljica, ki bi tako močno povezala vse, da je za nič na svetu ne bi mogli razrezati ali pretrgati. Toda, kje so že otroška leta, saj res, že zdavnaj so minili časi, ko mi je babica pripovedovala tisto pravljico.

Nekaj pa je iz babičinih časov vendarle še ostalo. Ostali so čevlji, ki jih vsak dan potrebujemo, in čevljarji, ki čevlje izdelujejo in popravljajo. A tistih, ki bi še danes čevlje izdelovali doma, je bolj malo. Še tiste, ki čevlje popravljajo je težko najti...

Tako rekoč sredi Lenarta, točneje na Ptujski cesti 1 pa še imamo čevljarja. Iz dneva v dan popravlja, šiva, tolče na svojem koptu. Le novih čevljev se mojster Franc Gradišnik ne spominja, kdaj jih je poslednjič napravil.

»Ja, leta 80 sem začel tukaj pri Lenartu, prej pa sem delal v Mariboru. Sama sva s sodelavko, na dan pa naju obišče od 10 do 20 strank. Kakšnih 15 parov obutve sprejmeva na dan v popravilo, so pa dnevi, ko zadovoljima

tudi od 20 do 30 strank, odvisno pač od sezone in tudi potreb občanov po posameznih vrstah obutve.«

Tako pripoveduje mojster Gradišnik, pri tem pa se mimogrede spomni še na davčno politiko, ki je vsaj zanj, pravi, kar ugodna, le s prispevki za samoupravne interesne skupnosti se nekako ne more strinjati. Preprosto, previsoki so po njegovem mnenju in tako si kar naprej zatrjuje, da ne bo mogel dolgo plačevati zase in za zaposleno sodelavko. A nekako je vsaj doslej iz meseca v mesec le premagoval tovrstne težave... »Še nekaj, zapišite, da mi leži na srcu. Pravijo, da

smo deficitarna dejavnost, v resnici pa se, življenjsko gledano, družbena pomoč obrtniku pri takšnih ugotovitvah tudi neha. Vsaj kar zadeva ustreznost delovnega prostora, lahko rečem, da v mojem primeru ni izdatne pomoči. Glejte, za vsak bife ali pisarno se najdejo svetli, boljši prostori, za čevljarja pa je že »dobra« utesnjena kamra!«

Tako z malce jeze pripoveduje edini lenarski čevljar, globoko v srcu pa najbrž ne misli čisto tako. No, veliko resnice je pa le v njegovi pripovedi.

J. Kurbos

OBRAMBNO USPOSABLJANJE

V občini Lenart potekajo nadvse intenzivne priprave za izvedbo usposabljanja delovnih ljudi in občanov s področja SLO in DS. Z usposabljanjem bodo pričeli 27. januarja prihodnje leto. Predavanja bodo v osnovnih šolah v vsaki krajevni skupnosti, o čemer bodo občani posebej obveščeni. Osrednja pozornost bo tokrat namenjena pripravam TOZD in KS za SLO in DS.

KRAJEVNI MOZAIK

BENEDIKT

V tej krajevni skupnosti že dalj časa rešujejo nekatere žgoče komunalne probleme. Razširili so javno razsvetljavo v novem naselju pod lovskim domom in transformatorsko postajo Drvanja III.

CERKVENJAK

V Cerkvencu so končno dobili gradbeno dovoljenje za dograditev gasilskega doma. Mogočni objekt, ki po vsej verjetnosti ne bo služil samo gasilcem, bo treba čim prej dokončati. Potrebni gradbeni material in material za vodovod in centralno ogrevanje so že dobili, sedaj pa čakajo na ugodne vremenske pogoje. V tej krajevni skupnosti so lepo uredili tudi pročelje tamkajšnjega kulturnega doma.

GRADIŠČE

Gradiščani nam pišejo, da so na območju Zgornjih Verjan in Oseka pridobili precej rodovitne zemlje. Melioracije so potrebne, dodajamo pa, da se je, žal, prvotna krajina kar preveč spremenila. V Gradišču so temeljito pretresli tudi nekatere komunalne probleme. Posebej pa so opozorili na problematiko otroškega varstva v kraju, saj je zgradba, v kateri imajo oddelek vrtca, v razpadajočem stanju. Krajevna skupnost Gradišče

je tudi povišala cene komunalnih storitev.

JUROVSKI DOL

V Jurovskem dolu so imeli programsko volilno konferenco KK SZDL, na kateri so obravnavali krajevno problematiko. Vsa društva v kraju pripravljajo letne in srednjeročne načrte, krajevna skupnost pa se intenzivno dogovarja s PTT iz Maribora za napeljavo telefonskih priključkov po krajevni skupnosti. Krajinani so še vedno nezadovoljni zaradi nerešenega vprašanja trgovine v kraju.

ZG. ŠČAVNICA

Med krajinani še vedno ni pozabljena obljuba, da bodo dobili manjši proizvodni obrat, v katerem bi našlo zaposlitev sto domačinov. Pred leti je bilo o tem veliko govora, vendar do uresničitve obljub ni prišlo. V kraju so po hitrem postopku s pomočjo občinske komunalne skupnosti Lenart odkupili zemljišče namenjeno za gradnjo obrata Kladivar iz Zirov. Akcija se je izjalovila, krajinani pa upajo, da bodo to vprašanje rešili še prihodnje leto.

M. TOŠ

Ali se bo končno našel kdo, ki bo poskrbel tudi za ta košček parka, ki so ga pred leti uredili

IZ ZGODOVINE NAŠIH KRAJEV

LOKAVEC

Včasih nekoliko pozabljen, pa vendarle dovolj privlačen slovenskogoriški kraj leži na nadmorski višini 330—400 m. Lokavec se ne skriva, saj je že daleč viden. Zanimivo slemensko naselje, nekakšno južno nadaljevanje Trat in Novega Vrha. Na severu meji še na Pogled in Grabe, na jugu pa na Rožengrunt.

Zunanje lice kraja se močno spreminja. Tudi v ta obmejni zaselek je prihrumel tok razvoja. Nekoliko je počasnejši, pa vendarle dovolj močan, da vrti kolo napredka. Zasebni kmetovalci so večinoma srednji kmetje, večjih so pridelovali predvsem pšenico, koruzo in krompir, zdaj se vse bolj razvijata tudi sadjarstvo in živinoreja. Do 2. svetovne vojne je bilo tod veliko vinogradov, ki so sicer dokaj značilni za slovenskogoriški svet. Zdaj temu ni tako, veliko vinogradov so izkrcili, zasebnih je malo, več pa sodobno urejenih v družbeni lasti. Ko listamo po knjigi preteklosti, se vselej ustavimo pri šoli. To je povsem normalno, saj je ustanovitev šole ena od pomembnih prelomnic v zgodovini nekega kraja. V Lokavcu so ustanovili šolo kot nemško enorazrednico leta 1850. Pouk je potekal vse do leta 1884 v kmečki hiši. Tega leta pa so v Lokavcu zgradili polovico sedanje šolske zgradbe, medtem ko so drugo polovico dozidali 1933. leta. Celotno šolsko poslopje so adaptirali in modernizirali 1965. leta in zgradili tudi stanovanjski blok za učitelje. Ta pridobitev se še da-

nes obrestuje, kljub temu pa na Lokavcu ni popolne osemletke. Učenci višjih razredov se namreč vozijo s šolskim avtobusom v šolo na Zgornji Ščavnici. Kljub temu, da zgodovinska preteklost kraja ni raziskana, razpolagamo z nekaterimi ugotovitvami, ki so zapisane tudi v zgodovinski literaturi. Zlasti je pomemben čas pred in med 2. svetovno vojno. Z ozirom na bližino državne meje in vpliva iz Avstrije na slovenskogoriški prostor seveda ni nakučje, da so bile prav pred 2. svetovno vojno v šolskem okolišju zapletene narodnostne razmere. Okoli 30 % prebivalcev je bilo nemške narodnosti. Do prihoda Hitlerja na oblast je obstajalo med Nemci in Slovenci mirno sožitje. Nato je Nemce zajela velikonemška propaganda, ki je seveda pustila občutne posledice. Pred napadom nacistične soldateske na Jugoslavijo se je na šoli v Lokavcu pojavil velik sramotilni napis, ki je hujskal zoper Slovence.

Po končani vojni se je veliko ljudi nemške narodnosti odselilo, nekaj jih je izselila tudi nova ljudska oblast. Zamenjali so jih slovenski priseljenci, največ iz Kranjske. In še te-le zanimivosti: v času med obema vojnama so tukaj kupovali posestva Prekmurci. V kraju je 9 antičnih gomil, leta 1852 so v eni našli grobno celico brez kakršnih koli predmetov.

Marjan Toš

Slovensko-goriška ikebana

Hrbtno stran upravne zgradbe lenarške občinske skupščine so obnovili. Hodniki so širši, tako da bodo lahko stranke udobneje čakale!

Pri Grozdu so trije modrovali. Prvi: »Če je lenarški vodovod priključen na maproški bohofski studelec, vode nemo smeli piti, ke je zagiftana!«

Drugi: »Vino je že tak drago, da pr Merkatorji za dva glaža že lahko küpiš hlače!«

Tretji: »Ja, pa še krvi drugi drugemi nemremo piti!!«

Prvi in drugi: »Ja zaka, pr milen bobii??«

Tretji: »Če pa ne veš, že ma kerii AIDS!!!«

Farmo v Šetarovi in nov RTV dom v Mariboru so odprli isti dan. Pojavile pa so se govorice o zamenjavi lokacij. Radijci in televizijci trdijo, da bi baje goveji pitanci bolj sodili v blato sredi polj kot pa oni...

Odkar je postala lenarška blagovnica osrednji slovenskogoriški nakupni center, so se kupne navade okoličanov precej spremenile. Večina kupuje samo še — kreditne pole...

Srečali so se trije Lenarčani, v novih oblekah, čevljih in plaščih. Pokimali so si in zamrmrali:

— tri mesece,
— brez pologa
— in obresti,
in šli k »Devetindvajsetemu« na špricer.

Pismo dedku Mrazu:

Lenarčan: Tovariš dedek Mraz...

Gradiščan: ali Božiček ali Miklavž...

Lokavčan: skromno te prosim...

Benedičan: v novem proizvodnem načrtu...

Jurovčan: mi odobri...

Voličan: ne glede na zeleni plan...

Ščavničan: zaradi dobrososedskih odnosov...

Cerkvenjačan: vsaj enega občinskega funkcionarja!

Lovro Koloman